



*Цві АРІЕЛІ,
інструктор-волонтер бригади легкої піхоти
Національної гвардії України.
З інтерв'ю сайту «24 канал», за повідомленням
порталу «Online. Експрес» «Інструктор з
Ізраїля назвав ключову проблему української
армії», 17.03.2016*

Проблема української армії і школи

«Одна з ключових проблем української армії полягає у тому, що у військовослужбовцях вбивають ініціативність та бажання ставити запитання, навіть коли їм щось незрозуміло... Командири не знають, як розвивати ініціативність. "На це накладається все інше. Якщо у солдатів немає нормального, адекватного мислення, то навчити їх не можна", — наголосив інструктор.

"Типовий приклад з нашого підрозділу. У нас багато строковиків, які підписали контракт, і я був шокований тим, що вони не ставлять запитань. Більш того, вони не просто не ставлять запитань, а роблять купу помилок при виконанні завдань. Раз я помітив, другий, третій, а потім просто попросив їх за це покарати. Саме за те, що вони не питають", — розказав Аріелі... Таку армію неможливо навчити», — наголосив він.

Аріелі також зазначив, що був шокований тим, що українські воїни вважають, що поставити питання – "це звернути на себе увагу, а це трошки ганебно". **"Мені розповіли, що в українських школах теж було так. Тобто, це не тільки армії стосується. І це проблема",** — сказав інструктор *(виділення-ред.)*.»

Редакційний коментар

Вміщуючи цю замітку, пригадалося нещодавнє висловлювання А. Леухіної «Про загальний рівень розвитку суспільства і результати роботи освітньої системи: оцінки роботодавця». Процитуємо: *«Я ніколи в житті не виділа так багато людей з нульовою или предельно низкой самооценкой, как во время переаттестации сотрудников органов внутренних дел. У них нет желания что-то менять; нет веры в себя; нет амбиций, добиваться чего-то большего; нет любопытства, чтобы до чего-то докопаться... Украина с 76% населения с высшим образованием занимает 10-е место в мире по уровню образования и лишь 85-е — по индексу человеческого развития.*

Многие проблемы в среднем и высшем образовании состоят в том, что мы так увлечены функцией социальной мобильности образования, что зачастую упускаем его суть — в кайфе открытия, в исследовательском любопытстве и, что самое главное, в вере в самого себя.»

Наведені вище оцінки двох авторів дуже споріднені і перегукуються у визначенні проблеми. Якщо до них додати численні нарікання нинішніх роботодавців на низький рівень підготовки випускників шкіл (а проблема починається саме зі шкільної освіти!), то нам слід задуматися над тим, що ж є головною метою реформування середньої освіти. Нинішнє визначення цілей реформування, як підвищення якості освіти, звучить не переконливо, якимось по-радянськи, без чіткого бачення кінцевого результату.

І тут доречно навести ще одне висловлювання, на наш погляд, влучне і таке, що декларує істину в реформаторських зусиллях.

*Володимир Співаковський: «Проблема заключается в том, что никто до сих пор не сформулировал параметры этих конечных результатов школьников 21 века, в смысле – чему и как должен учить учитель, и что именно должно быть на выходе школы (ну, не только же ЗНО!). И реформа образования – это не решение вопроса сколько лет учить (11 или 12) или за кем ходят деньги, а **целеустремленность к тем результатам, которые мы хотим видеть в выпускниках школ**».*

Якщо ж дивитися на проблему більш широко і глибоко, то нам сьогодні слід говорити не стільки про реформування старої, ще радянської системи освіти, скільки про **побудову нової української освіти, як національної системи**. І тут не потрібно ховатися за просторікуватим виразом «європейська освіта». З цього приводу нас попереджали знані вчені-педагоги.

*Григорій Ващенко: «... ми мусимо врахувати також досвід систем освіти на Заході. В ньому ми маємо знайти для себе багато позитивного й корисного. А проте ми не можемо просто запозичити цей досвід і розвивати свою систему освіти за якимось західнім зразком. Як ми зазначили вище, **система освіти має відповідати перш за все соціально-політичному устроєві держави, а також психології народу та його національним традиціям** (виділення – ред.). У всьому цьому український народ має свої відмінності, що відрізняють його від інших народів.»*

Викладене вище лише позначає проблеми та деякі шляхи реформування освіти у нашій країні. Вкрай важливими залишаються вибудова послідовності дій і визначення пріоритетів – реалізація системного підходу в процесі змін, а також залучення тих кадрів, які взмозі виконати намічене (згадаймо, «кадри вирішують все!»).
